

fig, kommer den praktiske Evne og Dygtighed frem, og saa kommer den forresten meget ofte med stor Styrke, idet deres Udvikling saa at sige først begynder i senere Aar og derfor maasse gaar for sig baade hurtigere og i stærkere Grad; men det, de lære i Ministerierne, skulle de sandelig, maasse med enkelte Undtagelser, ikke leve aandelig af, thi det er overordenlig lidt, det veed jeg af Erfaring. I denne Henseende tror jeg, vi have Noget at lære. Saavidt mig bekjendt, bruger man i andre Stater, navnlig ogsaa i Tydskland, at uddanne Folk theoretisk i 2—3 Aar, og dernæst at lade dem gaa ud til underordnede Embedsmænd i Provindserne, Politimestre, Herredsfogder osv., og naar de der have gjenemgaaet et praktisk Kursus, altsaa gennem det praktiske Liv lært at kjende, hvad et Skjøde, hvad en Panteobligation er, Noget, hvorom de allerfleste juridiske Studerende ere uvidende, vende tilbage til Studiet, som da har en ganske anden frugtbringende Indflydelse paa dem, end om de 6—8 Aar i Træk, som det ofte er Tilfældet her, gaa og læse om Skjøde, Panteobligationer, Fledspringskontrakter, Ting, hvorom de end nu slet ikke vide, hvad de ville sige. I denne Henseende tror jeg, at der er Grund til her at søge at komme til en anden Udvikling, saaledes at vi ikke i Ministerierne faae de Læreaanstalter, gennem hvilke de unge Kandidater skulde gaa for at lære, hvad de burde kjende, naar de kom fra Examinationsbordet. Men dette hænger sammen med en hel Systemforandring, Examinationskommissioner og mange Ting, som jeg her ikke kan eller tør komme ind paa. Jeg har blot villet antyde dette overfor den Bemærkning, vi hørte fra det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Wille); men forøvrigt maa jeg fastholde, at Embedsstanden trænger til, at vi tage os af den. En økonomisk Forfatter har sagt om Embedsstanden, at det er den vægte Stand i Samfundet, og det er i visse Maader ikke urigtigt. De konstitutionelle Stater pleie at opfatte og behandle Embedsmændene som deres vægte Børn. Følgerne deraf vise sig mange Steder. Hos os have vi været heldigere; men se til vort Naboland Preussen, hvilke uhyggelige Følger det har havt, at Embedsmændene ere saa urimeligt lavt lønede, thi der ere de lavere lønede end her. Hvert Dieblit læser man, at saa har den Embedsmænd taget sig af Dage paa Grund af Kasse-mangel, saa er den Embedsmænd flygtet bort over Hals og Hoved, saa er den kommen i Lugt-huset, fordi han har brugt Netsportler, som ere komne ind, det er væsentlig Følgen af de lave Lønninger i Tydskland. Folk ere ikke anderledes der end her. De ere allevegne saadanne, at de ere underkastede Fristelser, og naar Fristelsen bliver for stærk, give de efter. Det Samme vil blive Tilfældet her, dersom vi knibe Lønningerne alt for langt ned. Men hvad vi kunne forlange, er, at der arbeides for den Løn, der gives, og det

tror jeg ikke sfer for Dieblittet. Maasse arbeides der mere i Ministerierne — det veed jeg ikke — men jeg tror nok, at vi, naar vi normere Lønningerne rundelig, saaledes at en Familie kan leve deraf, kunne kræve mere Arbejde af de Mænd; thi det Arbejde, de have at udføre, er nemt og let Arbejde, ikke det, der sætter Anden og Legemet. Tværtimod, det er Arbejde, som vedligeholder Andens Kræfter, og ved Siden af hvilket der dog kan tages saa megen Motion, at Legemets Kræfter paa ingen Maade lide derunder. Det er behagelige Stillinger, naar de lønnes ordentlig; det er indflydelsesrige Stillinger. Det skulle vi altsaa rette vore Bestræbelser paa: at lønne godt, men fordrø meget Arbejde, at have saa, men godt lønne Embedsmænd. Det er det, vi skulle søge at opnaa gennem den Behandling, der nu forestaar.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds har begjæret Ordet for 3die Gang. Under Forudsætning af Thingets Samtykke (Ophold) giver jeg det ærede Medlem Ordet.

B. Holm: Jeg har ikke i min Udtalelse lagt Hovedvægten paa at kritisere dette, at der var foreslaaet flere Embedsmænd. Jeg tænkte mig nemlig, at det Spørgsmaal først kunde afgjøres, naar vi i et Udvalg kom til at behandle Lovfor-slagets Enkeltheder. Jeg er nemlig gaaet ud fra den samme Betragtning, der ogsaa har ledet den ærede Finantsminister, at der kunde være Mulighed for, at der kan være forskellige Ørene, hvor Arbejdet er tiltaget saa meget, at der kunde være Nødvendighed for at faae flere Embedsmænd. Men min Hovedbetragtning er gaaet i en noget anden Retning, og uagtet jeg er vis paa, at den høie Regjering er gaaet ud fra de Forudsætninger, som bleve udtalte af den ærede Finantsminister, tror jeg, at den ærede Finantsminister maa indrømme os, at, uagtet vi ere sikre paa, at de Betragtninger, som have ledet ham, have været saadanne, at han har ment derved at gjøre Sagen den bedste Tjeneste, kunne vi ikke altid finde os tilfredsstillende ved disse Betragtninger, fordi vi vide, at Ministeriets Syn paa mange Punkter er høist forskjelligt fra det, som leber os. Dernæst skal jeg heller ikke dølge, at det forekommer mig, at der endnu er ikke saa lidt tilbage i Ministeriernes Forretningssag, som gjør, at de undertiden have noget mere Arbejde end strengt nødvendigt, s. Ex., naar der skrives til En eller Anden, skal det gaa igennem en hel Mængde. Der tror jeg altsaa, at der godt kunde være et Punkt, hvor Arbejdet kunde indskrænktes endog saa meget betydeligt. Det Drede, jeg vilde nævne her, er Spørgsmaalet om Lønnens Størrelse. Derom maa jeg sige, at det ærede Medlem for Nørresundby (Suel) næsten gif saa vidt i sine Betragtninger, at man kunde